یادداشت

گاوخونی؛ عروس خشکیده تالاب‌های ایران در انتظار احیا

عاطفه‌علیان

تالاب گاوخونی یکی از مهم‌ترین و زیباترین تالاب‌های ایران که به عنوان «عروس تالاب‌ها» شناخته می‌شود، با بحران جدی خشکی صددرصدی مواجه شده است. این وضعیت نگران‌کننده، نیازمند بررسی و اقدام فوری است.

وضعیت کنونی تالاب گاوخونی: بر اساس تصاویر ماهواره‌ای منتشرشده، تالاب گاوخونی در شش ماه گذشته به‌طور کامل خشک شده است. لکه‌های آبی که در اواخر اسفند گذشته مشاهده شد، به بارش‌های محدود نسبت داده می‌شود که به دلیل گرمای شدید و عدم رهاسازی حقابه قانونی از رودخانه زاینده‌رود، به سرعت تبخیر شد. این وضعیت نشان‌دهنده بحران جدی و وضعیت بحرانی تالاب گاوخونی است. مهدی یوسفی، متخصص منابع آب و استاد دانشگاه، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: «تالاب گاوخونی، به عنوان یکی از تالاب‌های مهم ایران، با وضعیت بسیار بدی روبه‌رو است. خشک‌شدن کامل این تالاب به دلیل کاهش بارش‌ها، برداشت‌های غیرمجاز از زاینده‌رود و تغییرات اقلیمی است. تصاویر ماهواره‌ای به وضوح نشان می‌دهند که سطح آب تالاب به‌طور کامل ناپدید شده است». یوسفی افزود: «در سال‌های اخیر، تالاب گاوخونی به دلیل کاهش شدید ورودی آب از زاینده‌رود و تغییرات اقلیمی، با خشکی مداوم روبه‌رو بوده است. داده‌های ماهواره‌ای نشان می‌دهند که سطح آب تالاب در حال حاضر صد درصد خشک است که با توجه به میزان بارش‌های نرمال سال جاری، نشان‌دهنده یک بحران جدی است».

تغییرات از ابتدای انقلاب تاکنون: تالاب گاوخونی از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون تغییرات زیادی را تجربه کرده است. در دهه‌های ۷۰ و ۸۰، به دلیل مدیریت مناسب منابع آب و تأمین حقابه قانونی از رودخانه زاینده‌رود، این تالاب وضعیت نسبتا خوبی داشت، اما از دهه ۹۰ به بعد، کاهش بارش‌ها، برداشت‌های غیرمجاز از زاینده‌رود و سوء مدیریت منابع آب، وضعیت تالاب را به‌طور جدی تحت تاثیر قرار داد. یوسفی ادامه داد: «در دهه‌های ۷۰ و ۸۰، سطح آب تالاب گاوخونی به‌طور متوسط ۳۰ تا ۵۰ درصد از ظرفیت کل خود را داشت، اما از دهه ۹۰ به بعد، این میزان به تدریج کاهش یافت و در دهه‌های اخیر به خشکی کامل رسیده است. این تغییرات نشان‌دهنده نیاز فوری به بررسی و مدیریت منابع آب است».

مقایسه با پروژه‌های احیای بین‌المللی: برای بررسی امکان احیای تالاب گاوخونی، لازم است تجربیات بین‌المللی در این زمینه مورد بررسی قرار گیرد. نادر کاشانی، متخصص پروژه‌های احیای تالاب‌ها، دراین‌باره می‌گوید: «تجربیات بین‌المللی در احیای تالاب‌ها نشان می‌دهد با تأمین حقابه مناسب و اجرای برنامه‌های بازسازی زیستگاه‌ها، می‌توان به بهبود وضعیت تالاب‌ها کمک کرد. برای مثال، پروژه‌های احیای تالاب آرال و تالاب‌های پِرت در هند، با موفقیت‌هایی همراه بوده‌اند و می‌توانند به عنوان الگویی برای احیای تالاب گاوخونی مورد استفاده قرار گیرند». کاشانی اضافه می‌کند: «پروژه‌های بین‌المللی موفق مانند احیای تالاب آرال در قزاقستان و پروژه‌های احیای تالاب‌های پِرت در هند نشان می‌دهند که با تأمین حقابه و برنامه‌های بازسازی زیستگاه‌ها، می‌توان به بهبود وضعیت تالاب‌ها کمک کرد. این تجربیات می‌توانند راهگشای احیای تالاب گاوخونی باشند».

امکان احیای تالاب گاوخونی: احیای تالاب گاوخونی به دلیل وضعیت بحرانی کنونی، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اجرای مؤثر است. بهمن رنجبر، کارشناس منابع طبیعی و اکولوژیست، می‌گوید: «احیای تالاب گاوخونی به عنوان عروس تالاب‌های ایران امکان‌پذیر است، اما نیازمند اقدامات فوری و جامع است. تأمین حقابه قانونی به میزان حداقل ۵۰۰ میلیون مترمکعب در سال، بازسازی زیستگاه‌ها و نظارت دقیق بر وضعیت تالاب ازجمله اقداماتی است که باید به‌طور جدی دنبال شود». رنجبر تأکید می‌کند: «برای احیای تالاب گاوخونی، تأمین حقابه قانونی، بازسازی زیستگاه‌ها و نظارت مستمر بر وضعیت تالاب ضروری است. به منظور احیای موفق، به تأمین حداقل ۵۰۰ میلیون مترمکعب آب در سال از زاینده‌رود و اجرای برنامه‌های بازسازی زیستگاه‌ها نیاز است».

انتظارات از سازمان محیط زیست و شینا انصاری: مردم اصفهان و فعالان محیط زیست از سازمان محیط زیست و رئیس آن، شینا انصاری، انتظار دارند که با توجه به وضعیت بحرانی تالاب گاوخونی، اقدامات ضروری را به‌طور جدی پیگیری کنند. زهرا خوش‌بین، عضو هیئت‌علمی محیط زیست و مشاور سازمان‌های دولتی، به «شرق» می‌گوید: «مردم اصفهان و فعالان محیط زیست از سازمان محیط زیست و شینا انصاری انتظار دارند که با توجه به وضعیت بحرانی تالاب گاوخونی، اقدامات ضروری را به‌طور جدی پیگیری کنند؛ تأمین حقابه قانونی، اجرای برنامه‌های بازسازی زیستگاه‌ها و نظارت دقیق بر وضعیت تالاب اجتناب‌ناپذیر است. همچنین، توجه به مشارکت جوامع محلی و استفاده از تجربیات بین‌المللی می‌تواند در موفقیت پروژه‌های احیا مؤثر باشد».

روایت «شرق» از مرگ دلخراش «سیدمحمد میرموسوی» جوان لنگرودی

گزارش یک قتل

مریم‌لطفی

در دو روز گذشته تصاویر جسد شرحه‌شرحه سیدمحمد میرموسوی، جوان ساکن لنگرود، فضای مجازی را پر کرده است؛ ماجرایی تلخ و بهتی باورنکردنی که هم وجدان عمومی جامعه را جریحه‌دار کرده و هم صدای فعالان حقوق بشر را بلند. بر اساس اخبار جسته‌وگریخته که در این دو روز منتشر شده است، جسد متعلق به سیدمحمد میرموسوی بوده است؛ ۳۶ساله، مجرد و ساکن لنگرود که در یک نزاع محیطی بازداشت می‌شود. ماجرا اما بعد از مرگ و به عبارت دقیق‌تر قتل سیدمحمد رسانه‌ای شد. تصاویر و فیلم‌های کوتاهی از جسد او در غسالخانه به بیرون مخابره شد که از ضرب و جرح شدید پیش از مرگ حکایت داشت. حتی به نظر می‌رسد گلوله‌ای هم به سیدمحمد شلیک شده بود. فردی در این ویدئو قسمتی از کمر آش‌ولاش او را به دوربین نشان می‌داد و می‌گفت «اینجاها سوراخ شده است».

یکی از همکلاسی‌های سیدمحمد میرموسوی در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: «من و محمد دو سال در هنرستان کلانتری سمت جاده لیلاکو لنگرود در رشته برق صنعتی همکلاس بودیم. ساکن اطراف لنگرود بود و ما او را به عنوان بچه همین‌جا می‌شناختیم. بچه بااخلاق و باادب و خوش‌رو و خوش‌خنده‌ای بود. او را برده بودند سمت پاسگاه ناصر کیاده لاهیجان و با نامردی تمام کشتنش. به نظر من محمد دعوایی نبود و خیلی هم خنده‌رو بود». او می‌گوید از اهالی شنیده که طرف دعوای سیدمحمد وابسته به یکی از ارگان‌ها بوده و برای همین دعوا بالا گرفته است؛ ادعایی که البته هنوز تأیید نشده و صرفا یکی از شنیده‌های اهالی محل است. خبرگزاری فارس هم در گزارشی درباره جزئیات قتل این فرد به نقل از منبعی آگاه نوشته: «این فرد به منزل پدری خود در روستای بارکوسرای لاهیجان رفته و در یک نزاع در قهوه‌خانه شرکت می‌کند و پس از تماس حاضران با پلیس و حضور آنها دستگیر می‌شود». فارس نوشته که او پنجشنبه اول شهریور پس از دستگیری به بازداشتگاه میدان انتظام منتقل می‌شود. پس از بازداشتگاه او را به بیمارستان منتقل می‌کنند و پیگیری‌ها نشان می‌دهد که پیش از حضور در بیمارستان او علائم حیاتی نداشته است. در این گزارش گفته شده که خانواده سیدمحمد بر پیگیری پرونده او از مجاری قانونی تاکید دارند.

روایت محلی‌ها

یکی از هم‌محلی‌های سیدمحمد نیز روایتی از روز حادثه دارد و به «شرق» می‌گوید: «در روستا میان چند نفر درگیری ایجاد می‌شود و سیدمحمد هم در متن این درگیری‌ها بوده است. اهالی زنگ می‌زنند به پاسگاه و چند مأمور می‌رسند، اما وقتی مأمورها می‌رسند دعوا فیصله پیدا می‌کند. اهالی به مأمورها می‌گویند شما بروید. در همین میان دعوای لفظی پیش می‌آید. ما که آنجا نبودیم اما بعضی می‌گویند مأمورها بد حرف زدند و به محمد فحش‌های ناموسی دادند. بعضی هم می‌گویند سیدمحمد چون از دعوا هنوز عصبانی بوده خودش به مأمورها فحاشی می‌کند. مأمورها هم که می‌بینند دوباره جو دارد متشنج می‌شود، تماس می‌گیرند تا نیروی کمکی برایشان بفرستند».

او ادامه می‌دهد: «نیروهای جدید که می‌رسند، او را بازداشت می‌کنند و سیدمحمد هم با مأمورها درگیر می‌شود. بدن خوب و ورزشکاری داشت. از عکس‌های جسدش هم مشخص است. او را می‌برند به پاسگاه محل و کتکش می‌زنند. ظاهرا آنجا پنج مأمور بوده و به او می‌گویند که به مأمور دولتی فحاشی کرده پس باید کتک بخورد. بعضی از اهالی هم رفته بودند برای مداخله، اما به آنها اجازه ورود به پاسگاه را نمی‌دهند. پس از چند دقیقه صدای شلیک تیر می‌شنوند. در فیلمی که از غسالخانه منتشر شده هم جای تیر روی کمرش مشخص است. درست نمی‌دانیم علت شلیک چه بوده، عمدی بوده یا سهوی». او می‌گوید سیدمحمد در همان پاسگاه تمام می‌کند: «جنازه را کالبدشکافی می‌کنند و بعد به خانواده‌اش تحویل می‌دهند. پلیس به خانواده می‌گوید ما خودمان موضوع را پیگیری می‌کنیم و شما ماجرا را رسانه‌ای نکنید، اما تصاویری از جسد شکنجه‌شده سیدمحمد در غسالخانه در یکی از کانال‌های محلی گیلان منتشر می‌شود. بعد از آن هم دادستان و سایر مقامات اعلام کردند که دارند موضوع را پیگیری می‌کنند». یکی دیگر از محلی‌ها به «شرق» می‌گوید: «مادر و پدر او هر دو بازنشسته یکی از ارگان‌ها هستند و برای همین مجبور شده‌اند قضیه را یک‌طوری جمع کنند، اما مظلومیت این جوان و دادخواهی برای او همچنان پابرجاست». او می‌گوید سر درگیری و نزاعی که درگرفته بود، سیدمحمد را به درختی بسته بودند و ماشینش را آتش می‌زنند؛ «البته ماشین برای پدرش بوده است. بعد او را به پاسگاه می‌برند و آنجا هم او را به صندلی یا ستونی می‌بندند و با کابل و آهن و میله و باتوم کتکش می‌زنند و بر اثر همین ضربات او کشته می‌شود».

تعدد روایات

روایت دیگری نیز روز گذشته درباره علت قتل سیدمحمد در شبکه‌های اجتماعی به نقل از برخی دیگر از اهالی محل منتشر شد و البته تفاوت زیادی هم با سایر نقل‌قول‌ها ندارد؛ روایتی به همراه تصاویر سوخته خودروی این فرد. در این روایت تأکید بر این است که سیدمحمد خود منشأ درگیری بوده و خودروی سوخته او هم گواه این مدعاست. در واقع وقتی نزاع بالا می‌گیرد و خودرو به آتش کشیده می‌شود، اهالی پلیس را خبر می‌کنند و پلیس هم عاملان حادثه ازجمله مرحوم میرموسوی را بازداشت می‌کند. او در پاسگاه انتظامی شروع به فحاشی و استنکاف از دستورات عوامل انتظامی و درگیری با مأموران می‌کند و این روند تا حضور در بازداشتگاه ادامه می‌یابد. اما مسئله اصلی اینجاست که طبیعتا تحت هیچ شرایطی پلیس اجازه انجام خشونتی در این سطح را ندارد؛ خشونتی که منجر به قتل یک شهروند شده است.

پیگیری‌های رسمی

به محض خبری‌شدن ماجرای قتل سیدمحمد میرموسوی، هفتم شهریور قوه قضائیه بدون اینکه نامی از او ببرد، اعلام کرد پنج نفر از کارکنان نیروی انتظامی در ارتباط با مرگ یک نفر در بازداشت پلیس لاهیجان بازداشت شده‌اند. دیروز هم ابراهیم انصاری، دادستان عمومی و انقلاب شهرستان لاهیجان، از انجام اقدامات قضائی برای مشخص‌شدن علت تامه فوت این فرد تحت نظر دادگاه لاهیجان خبر داد: «ضمن انجام اقدامات قضائی نسبت به مشخص‌شدن علت تامه فوت از پزشکی قانونی پیگیری‌های لازم به عمل آمده است. در جهت نقض حقوق شهروندی نیز پیگیری‌های لازم از ناحیه عوامل مرتبط انجام شد و متهمان مرتبط با پرونده با صدور قرار بازداشت موقت به زندان معرفی شدند». در پی این حادثه وزارت کشور هم به دستور رئیس‌جمهور به موضوع ورود کرده است. اسکندر مومنی، وزیر کشور، جهت بررسی تمامی جوانب این حادثه هیئت تحقیق ویژه‌ای را برای بررسی کامل و همه‌جانبه تعیین و به محل اعزام کرد. گفته شد که نتیجه تحقیقات این هیئت در گزارشی به رئیس‌جمهور و مردم ارائه خواهد شد. پیش از آن الیاس حضرتی، رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت گفته بود مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، دستور داده نتیجه بررسی این کمیته در اسرع وقت به هیئت وزیران اعلام شود. از سوی دیگر فراجا هم در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که فرمانده کل انتظامی کشور دستور ویژه رسیدگی به موضوع را صادر کرده و به قید فوریت تیم تخصصی بازرسی کل فراجا از ۷۲ ساعت گذشته در محل حادثه استقرار یافته‌اند.

همچنین گفته شده به دستور اکید سردار رادان تمامی متهمان حادثه تحت بازجویی و تحقیق هستند. موضوع مهم اینکه در پایان این اطلاعیه تأکید شده بود «پلیس به‌هیچ عنوان از خطاهای این‌چنین چشم‌پوشی نکرده، با متخلفین احتمالی برخورد و نتیجه اقدامات تکمیلی به اطلاع عموم خواهد رسید».

در تازه‌ترین خبرها اما مرکز اطلاع‌رسانی فرماندهی انتظامی در اطلاعیه‌ای از عزل فرمانده پاسگاه ناصر کیاده و از تعلیق خدمت عوامل دخیل این فاجعه خبر داد. در بخشی از این اطلاعیه آمده است: «روز گذشته رئیس بازرسی کل فراجا در موقعیت حاضر و بر اساس جمع‌بندی گزارشات بازرسان، با دستور سردار رادان، فرمانده پاسگاه عزل و سایر عوامل دخیل معلق از خدمت گردیدند. همچنین در صورت تأیید سهل‌انگاری و عدم توجه دیگر مدیران انتظامی، تنبیهات انضباطی متناسب اجرا خواهد شد. در پایان به خانواده مرحوم میرموسوی تسلیت عرض نموده و استیفای حقوق ایشان را وظیفه ایمانی و اخلاقی پلیس می‌دانیم».

یادداشت

چرا باید احساسات کودکان را جدی بگیریم؟

علیرضاهوشمند

در یکی از لحظات به‌یادماندنی فیلم درون و بیرون ۲، زمانی که شادی (Joy) پس از تلاش‌های فراوان برای بازگرداندن شادی به ذهن رایلی احساس ناامیدی می‌کند، با این جمله تأمل‌برانگیز مواجه می‌شویم: «شاید حق با اضطراب باشد، هرچه بزرگ‌تر می‌شویم، شادی کمتر می‌شود». این دیالوگ ساده اما عمیق، به‌طور مستقیم به مسئله‌ای اشاره دارد که بسیاری از ما در زندگی با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنیم: از دست دادن شادی‌های ساده کودکی و ورود به دنیای پیچیده و پر از چالش بزرگسالی.

فیلم با روایت داستان رایلی، دختری که حالا با چالش‌های نوجوانی روبه‌رو است، به ما نشان می‌دهد که چگونه احساسات جدید مانند اضطراب و حسادت، جای خود را در ذهن او پیدا می‌کنند. با ورود به دوران نوجوانی، رایلی متوجه می‌شود احساس شادی‌ای که در کودکی داشت، به سادگی گذشته نیست. فیلم با نمایش این تغییرات احساسی، مخاطب را با سیر طبیعی رشد و بلوغ همراه می‌کند و نشان می‌دهد که این تغییرات بخشی از فرایند رشد هستند.

یکی از لحظات مهم فیلم زمانی است که رایلی با احساس اضطراب مواجه می‌شود. اضطراب، به‌عنوان یک احساس جدید، به ذهن رایلی وارد می‌شود و او را در یک موقعیت اجتماعی مهم دچار ترس و تردید می‌کند. این صحنه به ما نشان می‌دهد که چقدر شناخت و مدیریت این احساسات در دوران کودکی و نوجوانی اهمیت دارد. در فیلم، شادی و دیگر احساسات تلاش می‌کنند تا به رایلی کمک کنند، اما در نهایت این پذیرش و درک همه احساسات است که رایلی را به سمت یک زندگی متعادل‌تر هدایت می‌کند.

در جامعه امروز ایران، فشارهای روانی، اقتصادی و اجتماعی زیادی وجود دارد که مدیریت احساسات را برای کودکان و نوجوانان دشوارتر می‌کند. بسیاری از والدین و سیستم‌های آموزشی، به جای توجه به احساسات، بر موفقیت‌های تحصیلی و رفتاری تمرکز دارند. این غفلت در آینده می‌تواند منجر به مشکلات روانی و اجتماعی شود. فیلم «درون و بیرون ۲» به ما یادآوری می‌کند که حتی احساسات منفی مانند اضطراب و حسادت، بخشی طبیعی و ضروری از زندگی هستند که باید آنها را پذیرفت و مدیریت کرد.

همان‌طور که شادی و دیگر احساسات در فیلم به تدریج یاد می‌گیرند که هر احساسی جایگاه خاص خود را دارد، ما نیز باید یاد بگیریم که چگونه احساسات‌مان را بشناسیم و مدیریت کنیم.

جدول ۴۸۵۷ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه نوشته داستایوفسکی- تپه کوچک ۲- همسر مرغ- حکایت‌کننده- سکه طلای عهد قاجار ۳- پایان‌نامه- کرم‌خورده- زنگ کلیسا ۴- نوعی لباس مردانه و زنانه- اتاق قطار مسافربری- لکنت ناگهانی زبان ۵- هواپیما- دیگر- فخرفروشی ۶- پیشی‌گیرنده- آماده‌کردن ۷- جرعه- گیاهی- کسی را به کاری مجبورکردن ۸- رایحه- روزآمد- از ابزارهای جلادهنده و اثرگذار در هنر نگارگری- نت ششم ۹- به درستی که- نشت‌کردن- مجموعه عقاید و آموزه‌های پیامبران ۱۰- خدای هندو- غیرطبیعی ۱۱- سمیع- صفحات داخلی روزنامه- بزرگ‌ترین واحد تقسیمات کشوری ۱۲- به‌جاآوردن- سؤال- ردیفی از پله‌های پشت سر هم ۱۳- پشیمانی- اشعه فرابنفش- قورباغه ۱۴- نوعی انگور بی‌دانه- کبوتر دشتی- نقاشی که ادعای نبوت کرد ۱۵- عدد بی‌اثر در ضرب- مدافع تیم فوتبال بارسلونا

عمودی:

۱- جامه، لباس- ییلاق باصفای مشهد- از مذاهب چهارگانه اهل سنت ۲- از انواع عکاسی خبری- روزنامه چاپ پاریس- سیخونک ۳- ضمیری انگلیسی- از اختراعات ادیسون- بالکن ۴- گروه محافظ مقام‌های بلندپایه- محل پیدایش- پول قدیمی ۵- ترافیک سنگین- سامانه‌ای در سیستم بانکی برای انتقال پول ۶- سرخ- سحاب- آب مناسب استحمام ۷- قیمت اولی که در حراج اعلام می‌کنند- پرده‌داری خانه کعبه- غذایی شامل برش ضخیم از گوشت گاو ۸- بی‌کم‌وکاست- برگه مقوایی- امپراتوری آلمان- مکمل زیبایی رو ۹- بهشتی- منسوب به یمن- نومیدی ۱۰- اثر موسیقایی طولانی که مانند نمایش‌نامه از چند پرده تشکیل می‌شود- مرداب- شیر کوهی ۱۱- سوره شصت‌ونهم قرآن- نوعی آب‌نبات نرم با پایه شکر ۱۲- از اجزای میز- آوای حزین- ساکن جزایر اطراف قطب شمال ۱۳- قیامت- چهارمین حرف یونانی- اشاره به دور ۱۴- گرما- غیرواقعی و بی‌اساس- فیلم کوتاه تبلیغی ۱۵- شایستگی- پیکره نمایش مدل لباس- از الفبای انگلیسی

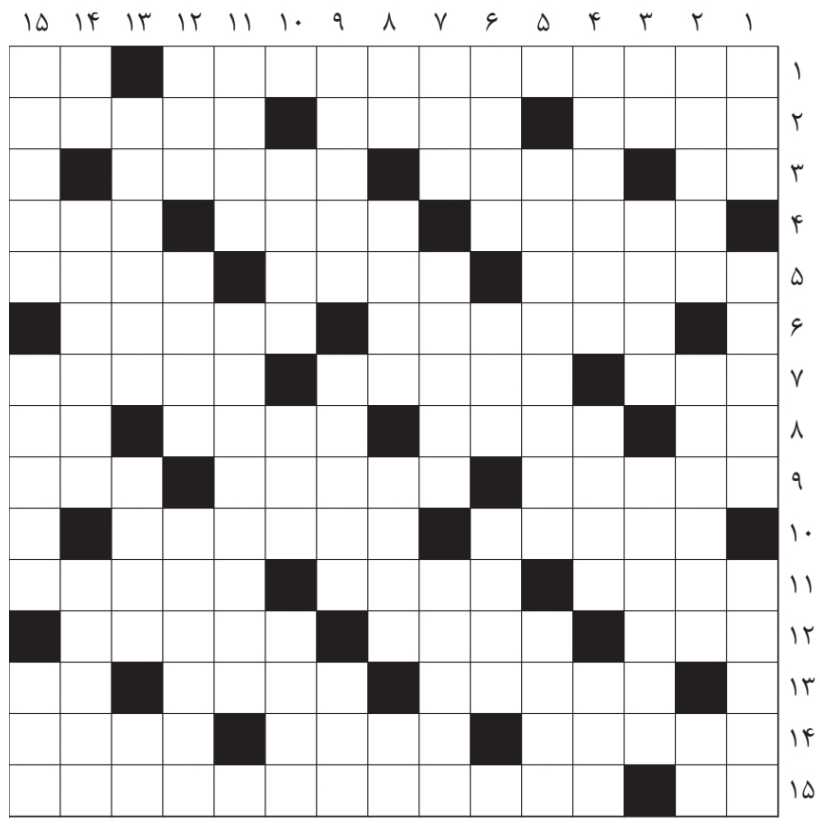

حل سودوکو ۳۸۵۲

۴	۲	۸	۶	۱	۳	۵	۷	۹
۹	۵	۳	۷	۲	۸	۴	۱	۶
۱	۷	۶	۴	۹	۵	۲	۸	۳
۳	۶	۴	۲	۷	۹	۱	۵	۸
۲	۸	۷	۳	۵	۱	۹	۶	۴
۵	۱	۹	۸	۴	۶	۳	۲	۷
۷	۴	۵	۹	۸	۲	۶	۳	۱
۶	۹	۲	۱	۳	۷	۸	۴	۵
۸	۳	۱	۵	۶	۴	۷	۹	۲

۸	۴	۶	۲	۱	۳	۵	۷	۹
۷	۳	۹	۵	۸	۶	۴	۲	۱
۵	۱	۲	۴	۷	۹	۸	۶	۳
۹	۷	۴	۳	۵	۲	۱	۸	۶
۲	۶	۳	۱	۹	۸	۷	۵	۴
۱	۵	۸	۶	۴	۷	۹	۳	۲
۶	۹	۱	۸	۳	۵	۲	۴	۷
۴	۲	۵	۷	۶	۱	۳	۹	۸
۳	۸	۷	۹	۲	۴	۶	۱	۵

حل جدول ۴۸۵۶

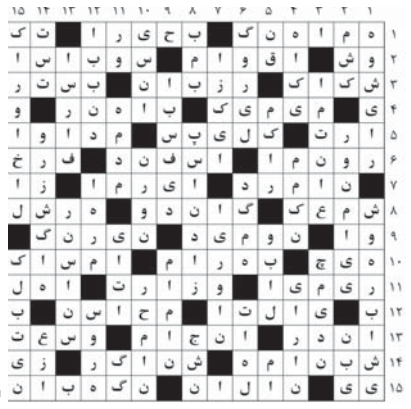

سودوکو سخت ۳۸۵۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۳		۱	۷		۶	۹		۵
			۲			۳		
		۶	۵					۴
۲	۴			۸			۳	۶
۹					۴	۲		
		۲			۸			
۵		۹	۳		۲	۴		۷

سودوکو ساده ۳۸۵۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۳		۹				۲	۶
۸		۵				۴	۹	۱
			۱			۹		۲
۴		۹	۲	۶	۵	۱		۷
۲		۳			۹			
۷	۲	۶				۵		۹
۹	۵				۶		۴	